

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

С. О. Омельченко

«27» червня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ (ЗА ТИПОМ ЗАКЛАДУ)
підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

спеціальності	014 Середня освіта
за освітньою програмою	Середня освіта (Мова і література (англійська))
мова навчання	українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники:

Решетова І.А. кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту.

Рецензенти:

Набока О.Г. доктор педагогічних наук, професор, перший проректор із науково-педагогічної роботи.

Чередник О.В. кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри менеджменту.
Протокол № 12 від 27 червня 2022 р.

Завідувач кафедри менеджменту,
доктор економічних наук, професор

С.В. Коверга

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Керівник групи забезпечення

доктор філологічних наук, професор

В.А. Глущенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

27 червня 2022 р.,

протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи студента – 4	Лекції	
	14 год.	4 год.
	Практичні заняття	
	16 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	60 год.	80 год.
	Вид контролю:	
залік	залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління закладами освіти (за типом закладу)» є формування у здобувачів вищої освіти сучасної управлінської філософії, набуття теоретичних знань та практичних умінь щодо ефективного управління сучасними закладами освіти. Ознайомлення із загальними основами теорії наукового менеджменту; визначення особливостей і специфіки управлінської діяльності у сфері освіти; засвоєння теоретичних засад наукового управління закладами освіти і оволодіння відповідними методиками і технологіями, спрямованими на досягнення оптимальної результативної діяльності освітніх закладів.

2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни «Управління закладами освіти (за типом закладу)»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК-2. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК-4. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.</p> <p>ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК-7. Здатність розробляти та управляти проектами, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію, застосовувати принципи освітньої самоорганізації.</p> <p>ЗК-8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність застосовувати softskills у практичних ситуаціях.</p> <p>СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.</p> <p>СК-2. Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>СК-3. Здатність організовувати й управляти освітніми та робочими процесами в середній</p>	<p>ПРН-03. Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>ПРН-04. Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.</p> <p>ПРН-05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу.</p> <p>ПРН-06. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН-07. Планувати, організовувати і здійснювати науково-педагогічні (експериментальні) дослідження у сфері середньої освіти на засадах академічної доброчесності; аналізувати, узагальнювати і презентувати результати</p>	<p>проблемна лекція; практичні завдання; створення проблемних ситуацій; аудиторна та позааудиторна самостійна робота студентів; бесіда; наочні (створення та використання мультимедійних презентацій).</p>	<p>Бесіда; тематичні письмові самостійні роботи у формі рефератів, доповідей, есе, мультимедійних презентацій; усне та письмове опитування; тематичні самостійні роботи у формі мультимедійних презентацій та інтерактивних завдань; тестування; опитування та тестування засобами онлайн ресурсів; залік.</p>

<p>освіті, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців.</p> <p>СК-4. Здатність враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів середньої освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).</p> <p>СК-5. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.</p> <p>СК-6. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.</p>	<p>дослідження; доводити власну наукову позицію.</p> <p>ПРН-08. Скласти програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.</p> <p>ПРН-09. Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання її результативності.</p>		
--	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	пр	лаб	с.р.		л	пр	лаб	с.р.
Тема 1. Історія розвитку теорії і практики управління закладами освіти	14	2	2	-	10	15	-	1	-	14
Тема 2. Методологічні та теоретичні основи управління закладами освіти	16	3	3	-	10	16	1	1	-	14
Тема 3. Менеджер в закладах освіти	15	2	3	-	10	16	1	1	-	14
Тема 4. Органи управління у закладах освіти	16	3	3	-	10	12	1	1	-	10
Тема 5. Внутрішньошкільне керівництво освітнім процесом	15	2	3	-	10	16	1	1	-	14
Тема 6. Управління якістю освіти	14	2	2	-	10	15	-	1	-	14
Усього годин	90	14	16	-	60	90	4	6	-	80

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин очна форма навчання	Кількість годин заочна форма навчання
1	Історія розвитку теорії і практики управління закладами освіти	2	-
2	Методологічні та теоретичні основи управління закладами освіти	3	1
3	Менеджер в закладах загальної середньої освіти	2	1
4	Органи управління у закладах загальної середньої освіти	3	1
5	Внутрішньошкільне керівництво освітнім процесом	2	1
6	Управління якістю освіти в закладах загальної середньої освіти	2	-
	Разом	14	4

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин очна форма навчання	Кількість годин заочна форма навчання
1	Становлення управління у галузі освіти	2	1
2	Основні засади управління закладами загальної середньої освіти	3	1
3	Технології саморозвитку менеджера освіти	3	1
4	Діяльність органів управління в закладах загальної середньої освіти	3	1
5	Моделювання та підтримка безпечного, ергономічного, інклюзивного освітнього середовища в закладі загальної середньої освіти	3	1
6	Технології моніторингу якості діяльності у закладах загальної середньої освіти	2	1
	Разом	16	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин очна форма навчання	Кількість годин заочна форма навчання
1	Сучасні теорії управління закладами освіти	10	14
2	Розроблення стратегії діяльності закладів освіти	10	14
3	Професіограма менеджера освіти	10	14

4	Державно-громадське управління закладами освіти	10	10
5	Організація методичного, педагогічного та психологічного супроводу учасників освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти	10	14
6	Забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої освіти	10	14
	Разом	60	80

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час лабораторного заняття, здійснюється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття;

- під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття;

- у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння формулами й математичними методами, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в процесі написання поточних, проміжних контрольних робіт здійснюється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час контрольного заходу здійснюється за правильні відповіді на питання.

Оцінювання рефератів та презентацій за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);

- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела;

- за наявність змістовних висновків;

- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи тієї форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

- за неповну відповідь;

- за кожну неправильну відповідь;

- за невчасне виконання завдання;

- за недостовірність поданої інформації;

- за недостатнє розкриття теми;
- за відсутність посилань на літературні джерела.

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на 8 останньому практичному та/або лабораторному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних та/або лабораторних занять та за виконану самостійну роботу.

Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

На оцінку «**зараховано**» (60-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

Оцінка «**не зараховано**» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Тема	Практичні заняття		Самостійна робота	
	Денне навчання	Заочне навчання	Денне навчання	Заочне навчання
Тема 1.	10	10	10	10
Тема 2.	10	10	10	10
Тема 3.	10	5	5	10
Тема 4.	10	5	5	10
Тема 5.	10	10	10	10
Тема 6.	5	5	5	5
Разом	55	45	45	55

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- контрольні запитання;

- опитування по результатам лабораторних робіт;
- індивідуальні завдання;
- самостійна робота;
- залік.

7. Рекомендована література

Основна

1. Автономія як шлях до ефективного менеджменту школи. Методичні рекомендації. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. – К., 2019. – 47 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://pon.org.ua/novyny/8066-efektivniy-menedzhment-shkolah-prezentovano-posbник.html>

2. Бурдонос Л.І., Малишко В.В. Менеджмент і маркетинг в освіті : навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький. ФОП Домбровська Я.М., 2019. 90 с [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/4919/%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

3. Лукіна Т.О. Управління якістю загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Лукіна Т.О. — Київ.: Педагогічна думка, 2020. – 230 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/723465/1/Лукіна_посібник_New.pdf

4. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.] / Л. А. Мартинець. Вінниця, 2018. 196 с

5. Найдъонов І. М. Основи освітнянського менеджменту: навч. посіб. / І. М. Найдъонов. — Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. – Ч. 2. – 270 с. – Бібліогр. наприкінці модулів. Режим доступу: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/osn_osvit_men2.pdf

Допоміжна

1. Полотнянко О. І. Особливості університетської менеджмент-освіти в Україні: елементи системності та інноваційності. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2020. Том 19. Вип. 2 (45). С.340-353. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2020_19_2_22

2. Русавська В. А. Проблемні аспекти менеджменту та менеджмент-освіти в умовах ринкових змін / В. А. Русавська, Л. В. Батченко, Л.О. Гончар // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Менеджмент соціокультурної діяльності. 2018. Вип. 1. С. 78-97. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bknucams_2018_1_8

3. Чередник О.В. Методичні рекомендації до викладання навчальної дисципліни „Управління персоналом у навчальному закладі” освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальностями 014 Середня освіта, 073 Менеджмент. Слов’янськ, ДДПУ, 2018. 181 с.

4. Чередник О.В., Решетова І.А., Нікітіна Н.П. Методичні рекомендації до викладання навчальної дисципліни «Управління закладами освіти» за темою: «Дитяче самоврядування: теорія і практика» освітньо-професійної програми

підготовки магістр за спеціальностями 012 Дошкільна освіта, 014 Середня освіта, 016 Спеціальна освіта, 053 Психологія, 073 Менеджмент, 231 Соціальна робота. Слов'янськ: ДДПУ, 2020. 151 с.

5. Чередник О.В., Решетова І.А., Нікітіна Н.П. Методичні рекомендації до викладання навчальної дисципліни «Управління закладами освіти» за темою: «Булінг як соціально-педагогічна, психологічна проблема сучасності» освітньо-професійної програми підготовки магістр за спеціальностями 012 Дошкільна освіта, 014 Середня освіта, 016 Спеціальна освіта, 053 Психологія, 073 Менеджмент, 231 Соціальна робота. Слов'янськ: ДДПУ, 2020. 64 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про середню освіту» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Закон України «Про дошкільну освіту» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
4. Верховна Рада України: – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Кабінет Міністрів України Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Міністерство освіти і науки України Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>
7. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
8. Сайт Веховної Ради України Режим доступу: www.rada.gov.ua
9. Опорна школа Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/oporni-shkoli/stvorennya-opornoyi-shkoli>
10. Постанова про середню освіту Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/KP170576.html
11. Середня Освіта. Режим доступу: https://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/60665/

9. Посилання на дистанційний курс

Вивчення навчальної дисципліни «Управління закладами освіти (за типом закладу)» може відбуватися дистанційно або змішано на платформі Moodle ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1208>

Дистанційний курс розраховано на шість тем. Кожна тема містить такі компоненти: лекції, практичні заняття, тести, завдання до самостійної роботи.